

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1562 usque ad annum 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011860X

§. 94. Reformationis Decretum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66641)

CANON IV.

Sæcul. XVI.
A. C. 1562.

„Si quis dixerit: parvulis, antequam ad annos discretionis pervenerent, necessariam esse Eucharistiæ Communionem, anathema sit.

§. XCIII.

Alii duo articuli circa idem argumentum a Synodo ad aliud tempus reservati.

Hanc in rem Synodus ita pronuntiat:
 „Duos articulos alias propositos, nondum tamen excussos, videlicet, an rationes, quibus sancta Catholica Ecclesia adducta fuit, ut communicaret Laicos, atque etiam non celebrantes Sacerdotes, sub una tantum panis specie, ita sint retinendæ, ut nulla ratione calicis usus cuiquam sit permitendus, & an, si honestis, & christianæ charitati consentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel Regno calicis usus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit, & quænam sint illæ, eadem sancta Synodus in aliud tempus, oblata sibi quamprimum occasione, examinandos, atque definiendos reservat.

§. XCIV.

Reformationis Decretum.

N 5

Per-

Sæcul. XVI
A.C. 1562.

Perlectis hisce capitibus, atque Canonibus, Patres progrediebantur ad Reformationis Decretum in novem capita divisum: prius tamen Synodus præfationis instar hæc præmittit: „Eadem Sacrosancta, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitime congregata, præsentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ad Dei omnipotentis laudem, & sanctæ Ecclesiæ ornamentum ea, quæ sequuntur, de reformationis negotio in præsentī statuenda esse censuit. „

CAPUT I.

Episcopi gratis tum ordines conferant, tum dimissorias, & testimoniales dent, pro quibus eorum Ministri nihil prorsus, Notarii, quod in decreto præfinitum est, accipiant.

„Quoniam ab Ecclesiastico Ordine omnis avaritiæ suspicio abesse debet, nihil pro collatione quorumcunque Ordinum, etiam clericalis tonsuræ, nec pro literis dimissoriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec aliquaquacunque de causa, etiam sponte oblatum Episcopi, & alii Ordinum Collatores, aut eorum Ministri, quovis prætextu accipiant: Notarii vero in his tantum locis, in quibus non viget „lauda-

Sæcul. XVI.
A C 1562.

„laudabilis consuetudo, nihil accipien-
 „di, pro singulis literis dimissoriis, aut
 „testimonialibus, decimam tantum u-
 „nius aurei partem accipere possint,
 „dummodo eis nullum salarium sit con-
 „stitutum pro officio exercendo: nec
 „Episcopis ex Notarii commodis ali-
 „quod emolumentum ex eisdem Ordi-
 „num collationibus directe, vel indire-
 „cte provenire possit: tunc enim gra-
 „tis operam suam eos præstare, o-
 „mnino teneri, decernit: contrarias ta-
 „xas, ac statuta, & consuetudines, e-
 „tiam immemorabiles, quorumcunque
 „locorum (quæ potius abusus, & cor-
 „ruptelæ simoniacæ pravitati faventes,
 „nuncupari possunt,) penitus cassando
 „& interdicendo, & qui secus fecerint,
 „tam dantes, quam accipientes, ultra
 „divinam ultionem pœnas a jure infli-
 „ctas ipso facto incurrant.

CAPUT II.

*Arcentur a sacris Ordinibus, qui non ha-
 bent, unde vivere possunt.*

„Cum non deceat eos, qui divino Mi-
 „nisterio adscripti sunt, cum Ordi-
 „nis dedecore mendicare, aut sordi-
 „dum aliquem questum exercere, com-
 „pertumque sit, complures plerisque in
 „locis ad sacros Ordines nullo fere de-
 „lectu admitti, qui variis artibus, ac fâl-
 „lacius

Sæcul. XVI. „laciis confingunt, se beneficium Eccle-
A C. 1562. „siasticum, aut etiam idoneas facultates
 „obtinere, statuit sancta Synodus,
 „ne quis deinceps clericus sæcularis
 „(quamvis alias sit idoneus moribus,
 „scientia, & ætate) ad sacros Ordines
 „promoveatur, nisi prius legitime con-
 „stet, eum beneficium Ecclesiasticum,
 „quod sibi ad victum honeste sufficiat,
 „pacifice possidere: id vero beneficium
 „resignare non possit, nisi facta men-
 „tione, quod ad illius beneficii titulum
 „sit promotus: neque ea resignatio ad-
 „mittatur, nisi constito, quod aliunde
 „vivere commode possit, & aliter facta
 „resignatio nulla sit. Patrimonium ve-
 „ro, vel pensionem obtinentes ordinari
 „posthac non possint, nisi illi, quos E-
 „piscopus judicaverit, assumendos pro
 „necessitate, vel commoditate eccle-
 „siarum suarum: eo quoque prius per-
 „specto, patrimonium illud, vel pen-
 „sionem vere ab eis obtineri, taliaque esse,
 „quæ eis ad vitam sustendendam sa-
 „tis sint, atque illa deinceps sine licen-
 „tia Episcopi alienari, aut extingui,
 „vel remitti nullatenus possint, donec
 „beneficium Ecclesiasticum sufficiens
 „sint adepti, vel aliunde habeant, unde
 „vivere possint, antiquorum Canonum
 „pœnas super his innovando. „

CAPUT

CAPUT III.

Sæcul XVI.

A. C. 1562.

Ratio augendi distributiones quotidianas præscribitur: consuetudo, qua non residentes nihil, vel minus tertia parte fructuum percipiunt, laudatur: absentium contumacia punitur.

„Cum beneficia ad divinum cultum,
 „atque ecclesiastica munia obeun-
 „da sint constituta, ne qua in parte mi-
 „nuatur divinus cultus, sed ei debitum
 „omnibus in rebus obsequium præste-
 „tur, statuit Sancta Synodus, in eccle-
 „siis tam cathedralibus, quam collegia-
 „tis, in quibus nullæ sunt distributio-
 „nes quotidianæ, vel ita tenues, ut ve-
 „risimiliter negligantur, tertiam partem
 „fructuum, & quorumcunque proven-
 „tuum, & obventionum, tam dignita-
 „tum, quam Canonicatum, persona-
 „tum, portionum & officiorum sepa-
 „rari debere, & in distributiones quo-
 „tidianas converti, quæ inter dignita-
 „tes obtinentes, & ceteros divinis in-
 „teressentes proportionabiliter, juxta
 „divisionem ab Episcopo, etiam tan-
 „quam Apostolicæ Sedis delegato, in
 „ipsa prima fructuum deductione fa-
 „cienda dividantur, salvis tamen con-
 „suetudinibus earum ecclesiarum, in
 „quibus non residentes, seu non servien-
 „tes, nihil, vel minus tertia parte per-
 „cipiunt,

Sæcul.XVI.

A.C.1562.

„cipiunt, non obstantibus exemptionibus,
 „bus, ac aliis consuetudinibus, etiam
 „immemorabilibus, & appellationibus
 „quibuscunque, crescenteque non ser-
 „vientium contumacia, liceat contra
 „eos procedere juxta juris, ac sacrorum
 „Canonum dispositionem.

CAPUT IV.

*Sacramenta per convenientem Sacerdotum
 numerum exhibeantur: Ratio no-
 vas Parochias erigendi
 traditur.*

„Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ
 „Sedis delegati, in omnibus Eccle-
 „siis parochialibus, vel baptismalibus, in
 „quibus populus ita numerosus sit, ut
 „unus Rector non possit sufficere eccle-
 „siasticis Sacramentis ministrandis, &
 „cultui divino peragendo, cogant Re-
 „ctores, vel alios, ad quos pertinet, sibi
 „tot Sacerdotes ad hoc munus adjun-
 „gere, quot sufficiant ad Sacramenta
 „exhibenda, & cultum divinum cele-
 „brandum: in iis vero, in quibus ob
 „locorum distantiam, sive difficultatem
 „Parochiani sine magno incommodo ad
 „percipienda Sacramenta, & divina of-
 „ficia audienda accedere non possunt,
 „novas parochias etiam invitis Recto-
 „ribus juxta formam constitutionis A-
 „lexandri tertii, quæ incipit, ad au-
 „dien-

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

„dientiam, constituere possint: illis au-
 „tem Sacerdotibus, qui de novo erunt
 „Ecclesiis, noviter erectis, præficiendi,
 „competens assignetur portio arbitrio
 „Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam Ma-
 „tricem quomodocunque pertinentibus,
 „& si necesse fuerit, compellere possit
 „populum ea subministrare, quæ suffi-
 „ciant ad vitam dictorum Sacerdotum
 „sustentandam, quacunque reservatione
 „generali, vel speciali, vel affectione,
 „super dictis Ecclesiis non obstantibus:
 „Neque hujusmodi Ordinationes, & e-
 „rectiones possint tolli, nec impediri
 „ex quibuscunque provisionibus, etiam
 „vigore resignationis, aut quibusvis a-
 „liis derogationibus, vel suspensioni-
 „bus. „

CAPUT V.

*Quod possint Episcopi facere uniones per-
 petuas in casibus, a jure per-
 missis.*

„Ut etiam Ecclesiarum status, ubi sa-
 „cra Deo officia ministrantur, ex
 „dignitate conservetur, possint Episcopi
 „etiam tanquam Apostolicæ Sedis de-
 „legati juxta formam juris, sine tamen
 „præjudicio obtinentium, facere unio-
 „nes perpetuas quarumcunque Eccle-
 „siarum Parochialium, & baptismalium,
 „& aliorum beneficiorum curatorum,
 „vel

Sæcul. XVI „vel non curatorum cum curatis pro
A.C 1562. „pter earum paupertatem, & in ceteris
 „casibus a jure permissis, etiam si dictæ
 „Ecclesiæ, vel beneficia essent genera-
 „liter, vel specialiter reservata, aut
 „qualitercunque affecta. Quæ unio-
 „nes etiam non possint revocari, nec
 „quoquo modo infringi vigore cujus-
 „cunque provisionis, etiam ex causa
 „resignationis, aut derogationis, aut sus-
 „pensionis. „

CAPUT VI.

*Imperitis Rectoribus vicarii cum parte fru-
 ctuum pro tempore deputentur: in scan-
 dalo perseverantes privari beneficiis
 possint.*

„Quia illiterati, & imperiti parochia-
 „lium Ecclesiarum Rectores, sa-
 „cris minus apti sunt officiis, & alii
 „propter eorum vitæ turpitudinem po-
 „tius destruunt, quam ædificant, Epi-
 „copi, etiam tanquam Sedis Apostoli-
 „cæ Delegati eisdem illiteratis, & im-
 „peritis, si alias honestæ vitæ sint, Coad-
 „jutores, aut Vicarios pro tempore
 „deputare, partemque fructuum eisdem
 „pro sufficienti victu assignare, vel ali-
 „ter providere possint, quacunque ap-
 „pellatione, & exemptione remota: eos
 „vero, qui turpiter, & scandalose vi-
 „vunt, postquam præmoniti fuerint,
 „coer-

„coerceant, ac castigent. Et si adhuc Sæcul. XVI.
 „incorrigibiles in sua nequitia perseve- A. C. 1562.
 „rent, eos beneficiis, juxta sacrorum
 „Canonum Constitutiones, exemptione,
 „& appellatione quacunque remota,
 „privandi facultatem habeant.

CAPUT VII.

*Episcopi transferant una cum oneribus Ec-
 clesias, quæ nequeunt instaurari; alias
 vero reparari procurent.*

„Cum illud quoque valde curandum
 „sit, ne ea, quæ sacris ministeriis
 „dicata sunt, temporum injuria obsole-
 „scant, & ex hominum memoria exci-
 „dant; Episcopi etiam tanquam Apo-
 „stolicæ Sedis Delegati transferre pos-
 „sint beneficia simplicia, etiam juris Pa-
 „tronatus, ex Ecclesiis, quæ vetustate,
 „vel alias collapsæ sint, & ob earam in-
 „opiam nequeant instaurari, vocatis
 „iis, quorum interest, in Matrices, aut
 „alias Ecclesias locorum eorundem, seu
 „vicinorum, arbitrio suo, atque in eis-
 „dem Ecclesiis erigant altaria, vel ca-
 „pellas transferant, cum omnibus emo-
 „lumentis & oneribus, prioribus Eccle-
 „siis impositis. Parochiales vero Ec-
 „clesias, etiam si juris Patronatus sint,
 „ita collapsas refici, & instaurari procu-
 „rent ex fructibus & proventibus qui-
 „buscunque ad easdem Ecclesias quo-
 „modo

Hist. Eccles. Tom. XLV.

O

„modo

Sæcul. XVI „modocunque pertinentibus: qui si no
 A.C. 1562. „fuerint sufficientes, omnes patronos
 „& alios, qui fructus aliquos ex dicta
 „Ecclesiis provenientes percipiunt, au
 „in illorum defectum, parochianos o
 „mnibus remediis opportunis ad præ
 „dicta cogant, quacunque appellatione
 „exemptione, & contradictione remota
 „Quod finimia egestate omnes laborent
 „ad matrices, seu viciniore Ecclesias
 „transferantur, cum facultate tam di
 „ctas Parochiales, quam alias Ecclesias
 „dirutas, in profanos usus non sordi
 „dos, erecta tamen ibi cruce, conuert
 „tendi. „

CAPUT VIII.

*Monasteria commendata, in quibus non
 viget regularis observantia, & beneficia
 quæcunque quotannis ab Ordinario
 visitentur.*

„Quæcunque in Diœcesi ad Dei cul
 „tum spectant, ab Ordinario dili
 „genter curari, atque iis, ubi oportet,
 „provideri æquum est. Propterea com
 „mendata Monasteria, etiam Abbatæ,
 „Prioratus, & Præposituræ nuncupa
 „tæ, in quibus non viget Regularis ob
 „servantia, necnon beneficia, tam cu
 „rata, quam non curata, sæcularia, &
 „regularia, qualitercunque commenda
 „tæ, etiam exempta, ab Episcopis,
 „etiam

„etiam tamquam Apostolicæ Sedis de- Sæc. XVI.
 „legatis, annis singulis visitentur, cu- A.C. 1562.
 „rentque iidem Episcopi congruentibus
 „remediis, etiam per sequeltrationem
 „fructuum, ut, quæ renovatione indi-
 „gent aut restauratione, reficiantur; &
 „cura animarum, si qua illis, vel eorum
 „annexis immineat, aliaque debita ob-
 „sequia recte exerceanur, appellatio-
 „nibus quibuscunque, privilegiis con-
 „suetudinibus, etiam immemorabili
 „tempore præscriptis, conservatoriis, ju-
 „dicum deputationibus, & eorum in-
 „hibitionibus non obstantibus. Et, si
 „in eis vigeret observantia regularis,
 „provideant Episcopi paternis admoni-
 „tionibus, ut eorum Regularium Supe-
 „riores, juxta eorum regularia insti-
 „tuta, debitam vivendi rationem obser-
 „vent, & observari faciant, & sibi subdi-
 „tos in officio contineant, ac mode-
 „rentur. Quodsi admoniti intra sex
 „menses eos non visitaverint, vel cor-
 „rexerint; tunc iidem Episcopi, etiam
 „ut delegati Sedis Apostolicæ, eos vi-
 „sitare possint, & corrigere, prout ipsi
 „Superiores possent juxta eorum insti-
 „tuta; quibuscunque appellationibus,
 „privilegiis, & exemptionibus penitus
 „remotis, & non obstantibus.

Sæcul. XVI.
A .1562.

CAPUT IX.

Quæstorum eleemosynarum nomen, & usus tollitur; indulgentias & spirituales gratias Ordinarii publicent. Duo de capitulo eleemosynas gratis accipiant.

„Cum multa a diversis antea Conciliis
„tam Lateranensi, ac Lugdunensi,
„quam Viennensi, adversus pravos Eleemosynarum quæstorum abusus remedia tunc adhibita, posterioribus temporibus reddita fuerint inutilia, potiusque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo & querela excrescere deprehendatur, ut de eorum emendatione nulla spes amplius relicta videatur: statuit, ut post hac in quibuscunque Christianæ Religionis locis eorum nomen atque usus penitus aboleatur, nec ad officium hujusmodi exercendum ullatenus admittantur; non obstantibus privilegiis, Ecclesiis, Monasteriis, hospitalibus, piis locis, & quibusvis cujuscunque gradus, status, & dignitatis personis, concessis, aut consuetudinibus etiam immemorabilibus. Indulgentias vero, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christi fideles decet privari, deinceps per Ordinarios locorum adhibitis duobus de Capitulo, de-

„bitis

„bitis temporibus populo publicandas
 „esse decernit. Quibus etiam eleemo-
 „synas, atque oblata sibi charitatis sub-
 „sidia, nulla prorsus mercede accepta,
 „fideliter colligendi facultas datur: ut
 „tandem cœlestes hos Ecclesiæ thesau-
 „ros, non ad quæstum, sed ad pietatem
 „exerceri omnes vere intelligant. „

Sæcul. XVI.
 A.C. 1562.

§. XCV.

*Sessio sequens ad decimam septimam
 Septembris diem indicta.*

Denique ad Sessionis finem proxima
 indicebatur ad diem decimam se-
 ptimam Septembris, hancque in rem
 sequens prælegebatur decretum: „Ea-
 „dem sacrosancta Oecumenica, & Ge-
 „neralis Tridentina Synodus, in Spiri-
 „tu Sancto legitime congregata, præsi-
 „dentibus in ea eisdem Apostolicæ Se-
 „dis Legatis, statuit, & decrevit, pro-
 „ximam futuram Sessionem habendam,
 „& celebrandam esse feria quinta post
 „octavam festi Nativitatis beatæ Mariæ
 „Virginis, quæ erit decima septima
 „Mensis Septembris proxime futuri:
 „hoc tamen adjecto, quod dictum ter-
 „minum, ac unicuique Sessioni in po-
 „sterum præfigendum, ipsa Sancta Sy-
 „nodus pro ejus arbitrio, & voluntate,
 „sicuti rebus Concilii putaverit expe-
 „dire, etiam in generali Congregatione,

O 3

„restrin-